

ligt doen zal na mijn herstel. Ik heb er nu genoeg van”.

Evenwel, hij troostte zich. Zijn leed was het ergste niet. „Hiernevens mij ligt een jongmensch, dat van 32 jaar levens naauwelijks 10 gezond is geweest, tot zijn 20e jaar lijdend geweest aan beeneter, in die tijd weder (?) ter been en nu na tien jaar beterschap zijn eene been aan die kwaal te moeten verliezen en misschien 't andere ook. Wat een ontzettend ellendig bestaan!”

Maar van een ander patient, die tegelijk met Breitner en aan dezelfde kwaal lijdend in het Haagsche ziekenhuis lag, Vincent van Gogh namelijk, gewaagde hij met geen enkel woord ¹⁾. En dit is des te vreemder, omdat Van Gogh, die sinds bijna 1882 bevriend was met Breitner, het in zijn brieven voortdurend over dezen heeft ²⁾. In 't begin van Breitner's ziekte zocht Van Gogh hem dikwijls op in het ziekenhuis om hem boeken of teekengerij te brengen. Toen deze begin Juni zelf als patient in dat ziekenhuis kwam, schreef hij: „Breitner, die nu ook nog steeds hier ligt ofschoon in een andere zaal en waarschijnlijk gaat hij weldra weg”. Dit was inderdaad zoo, Zaterdag 3 Juni verliet Breitner het hospitaal, blijkbaar zonder naar Van Gogh om te zien, want deze schrijft 22 Juni nog: „Ik heb van den oppasser gehoord, dat Breitner dezer dagen het huis verlaten heeft.”

Als herstellende zieke had Breitner met zich zelf en zijn toekomstplannen genoeg te doen. Vol hoop en vol moed dacht hij weer aan het werk te gaan. Hij zou zijn best doen. Maandagavond 29 Mei ³⁾ 1882 schreef hij aan Van Stolk, wat hij zou doen, als hij het ziekenhuis verlaten had: „Mijn

1) Geneeskundige Gids 24 Oct. en 14 Nov. 1930. Ten onrechte wordt daar op blz. 1060 gezegd, dat Breitner en Van Gogh op één kamer lagen.

2) Veth, blz. 106 en 109. Zie ook de interessante brieven van 1883 op blz. 110. Voorjaar 1883 schreef hij nog: „Breitner dien ik niet in 't minst verwachtte, omdat hij indertijd den omgang geheel scheen afgebroken te hebben, kwam gisteren aanzetten. Dat deed me plezier omdat indertijd – in 't begin van dat ik hier was – hij heel prettig was om mee te loopen. Ik bedoel samen uit te gaan, niet naar buiten maar in de stad zelf om figuren te gaan zoeken en aardige gevallen. Er is er geen een hier in den Haag waar ik mee in de stad zelf, dat ooit heb gedaan, *de meesten vinden de stad leelijk en gaan alles voorbij*. (Cursiveering van mij E. W.).

3) Abusievelijk 30 Mei gedateerd.